

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштанском
упутницом непосредно одминни-
страцији „Гл. Црног.“ на Цети-
ње, или отплатити новина
на коју драго пошту, а коме је
паричије, може се претплатити
код г. *Петра Рамановића*, К. Ц.
агента у Котору, а у Србији код
г. *Мите Стајића* књижара у Био-
граду. Доноси се шаљу уред-
ништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет цифра
по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ

— У сриједу вечер, поводом јучерашње светковине 17 јуна, рођендан Њ. В. Књаза Насљедника, била је заран варош искривена заставама, и у први мрак освјетљена, а на 8½ војена је музика свирала пред Дворцем Његовог Височанства, па је обила варош свирајући. Јучер је било свечано благодарење у катедралној цркви, у присуству Њ. В. В. Господара Књаза и Књагине, Њ. В. С. С. Књаза Мирка, Књагиница Ксеније и Вјере и Књаза Петра, цјелокупног дипломатског тијела, напјех државних великодостојника, официјског тијела, чиновништва и грађанства. Послије богослужења пуцали са табле топови, а војена музика свирала пред Двором, пред којим је једна чета стајала војско одавала војне почести.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 18 јуна.

Једва се, послје толике муке, саставило у Паризу ново министарство под пресједништвом Валдек-Русоа Петроградско „Н. Време“ вели: „Истина, састав новог министарства неколико је шарен. Особито је чудновато видјети и сматрати као добре другове и једномисленике ратног министра генерала маркиза Галифета, који је управљао стрјелашем на хиљаде комунарда г. 1871, послје пада комуне у Паризу, и министра трговине социјалисте-радикала Миљерана, покровитеља и покретача крупних радничких побуна. Али од доба војених екзекуција прошло је 28 година, а трговина, тијем више министарство трговине изглађује, споразумијева најсупротније интересе... Ма како било, земљиште за успјешно дјеловање таквог министарства, у ком је знаком савеза између пет безбојних умјерених републиканаца-опортуниста и четири радикала-социјалисте генерал-маркиза, коју комбинацију увија густи мрак драјфусовштине — мало је поуздано. Већ је неуспјех првог покушаја Валдек-Русоа да састави кабинет из најпротивноложених елемената изазвао оштру критику најозбиљнијих органа парничког штампе. „Тан“ је, на прилику, рекао, да је републиканска већина у камари разложно остала поражена, што је Валдек Русо, без сваке пужде, намјеравао задовољити захтјево социјалиста. Истина, говори да је ова комбинација привремена са извјешном цјели, и пошто се сврши Драјфусова ствар, да ће се републиканци-прогресисти и социјалисти разићи, и као до сад онет међусобно нападати. Али каква је моћ те владе, ако, по признању њених творца, она нема живота? Други лист, „Журнал де Деба“, говорећи о првом покушају Валдек Русоа да састави кабинет, најавио је отворено, да је извјешће о неуспјеху те невјеројатне комбинације свалило камен с душе — такав је био општи угисак. Пита се, на који је начин човјек, беспорно достојни и умни, могао саћи с пута, као Валдек-Русо, који се обраћао особама најразличнијих праваца и говорио им: нећете ли ви самном и с неколико други-

јех особа да предузмемо — што и како и ја сам не знам — у заштити републике? Хоћемо ли доживјети какве нове разнокалибрне комбинације? Хоћемо ли и даље остати посматрачима те комедије? Тако најозбиљнији парнички листови, па и наш „Журнал де С. Петербург“, говорећи о првом неуспјеху Валдек-Русоа, наоди га разумљивијем, па му се не чуди. Сасвијем умјесно говори „Тан“, да влада, која се опире на министарство састављено по рецепту прве комбинације Валдек-Русоа, могло би бити ратоборном владом, док је потребита влада изнад крајњих странака, која би својом вјером у будућност улијевала и јединијем и другијем уважењем према закону и конституцији. И ово се све говорило, понављамо, поводом прве комбинације Валдек-Русоа, у којој ипак није било тако противположених елемената, као Миљеран и Галифот. Послије тога није чудо, што је ново министарство дочекано великијем негодовањем и у парламенатском круговима и органима свијех странака, осим органа крајњих радикала. Министарство ово тек што се саставило, принуђено је да опровргава „лажне“ гласове, као да намјерава одложити засједање парламента. Људи, који су се обавезали да даду Француској јаку владу, већ показују врло велику покорност пред социјалистима-радикалима, ограничавајући се прогонити само генерале и пуковнике потриву којих се подиже оптужба због њиховог одзива пером и ријечи послје пресуде касационог суда, и само отупитавајући од службе генерале Буадефра и Гонза, запоставајући генерале Цурлидона и Пелсеа, удаљујући из Париза генерала Рожжа. То ли су очекивали и тражили социјалисти — радикали? Па проишци завршује петроградски лист: „Најуспокојитељнија пошта у овој министарској какофицији звучи извјешће о томе, да је помоћник државног секретара пошта и телеграфа Мужо сачувао своје мјесто. Томе ће се обрадовати филолети цијелога свијета, који су гајили велике наде у поштанске марке новог облика изложбе г. 1900. Конкурсе на ове марке објављен је, и Мужо ће ову ствар довести коњу.“

Ова проишја главног петроградског листа лако се може схватити, кад се у Паризу до тога дошло, да се прогоне генерали, који су до јучер били снага и понос Француске, а на владу долазе социјалисти, на велико задовољство противника руско-француског савеза. За вишу проишју, данас нам јавља „Кор. Биро“ да је госпођа Драјфусова синоћ стигла у Рене без инцидента!

На хашкој конференцији као да ће се изјаловити намјера и о установи међународног арбитража. Већ смо јавили, да се тој установи противи Њемачка, а уз њу су још једна или двије државе. Њемачки делегат проф. Зори одио је нарочито у Берлин, да добије нове напукте, али није ту затекао Цара. Највише ако се постигне устава факултативног арбитража, тако уређеног да се сачува суверенитет држава. Има гласова, да би конференција могла и без обзира на Њемачку, која се до сада сама јавно истиче, донјети дотичну

одлуку. О томе су делегати дуго вијећали, али изгледа, да се тражи на под каквијем условом постићи једнодушност. На ту је сврху одио у Берлин и амерички делегат Холс, који је донио повољније вјесте у Хаг.

У првој комисији, гдје се радило, да се донесе одлука, да се бар за идућих пет година обустави даље оружавање, као да се неће ни тај предлог усвојити, јер ту влада јака разлика у мишљењу делегата.

ЊЕМАЧКА У МЕСОТОМИЈИ.

Под овим насловом изашао је у петроградском „Н. Времењу“ чланак, који је обратио на себе пажњу политичког свијета, особито у овом часу, кад се у Хагу вијећа о вјешном миру. Прошле године кад је „Н. Времења“ ушпирало претом на намјеру Њемачке, да се чврсто утврди у малој Азији, и да продужи ангорску железницу до персијског залива, између осталог одговорено му је, да преувеличава ствар и да Њемачка неће то учинити из пријатељских односа са Русијом. Ипак факти говоре, да Њемачка не само то хоће данас, него је хтјела то одавно и справља се да и у будуће хоће то потпуно официјално и отворено. Азијатека област турске царевине одавно је привукла на себе погледе Њемачке. Узроци томе довољно су јасни. Ако погледамо на јерменску карту, увијек ћемо, да се Њемачка налази између два народа не толико пријатељски јој по духу, који су сада у тијесном пријатељству; и по томе Њемци немају наде, да ће моћи размакнути своје границе на западу ни истоку. Међу тијем уједињена ъемачка народност снажи и развија своју индустрију са необичном брзином; и њој постаје тијесно, те тражи простора. Њемцине колоније не задовољају је, потребити су јој не само нови пазари, не само економска освајања него и политичка. Не имајући могућности да се може надати у припад свога земљишта на рату Француске и Русије, Њемачка је у исто вријеме принуђена да се одрече мисли да се прошири и на јевевер: скандинавски народи, који су привикли на независност, са незадовољством гледају на непријатељске тежње; уз то сурова природа њихове земље није тако привлачна. Услед тога остаје само југ, гдје се она спрема да наследи Аустрију. И тада дошавши у додир са Балканским полуострвом, и дијелом утврдивши се на њему, Њемачка ће пружити руке на мореке тјесане и коначно ће остварити своју власт над азијатском Туреком. И тада ће Њемачка постати сијетском државом, наодећи се у улаз, гдје се састају Јевропа, Азија и Африка — у стратешком кључу старог свијета.

Хоће ли Њемачка остварити ту своју мисао, хоће ли јој бити сушено, да кадгод диктира своју вољу свијету, на то може одговорити само историја, али она већ одавно чини кораке систематске да ту мисао оствари. Руси нијесу систематски. Ако им је судба дала једно од пријих мјеста на свијету, нијесу га постигли систематски, радећи из далека, рачуном и предувиђајућу, него херојскијем подигом духа, пред којим све пада. Та разлика у карактеру Русије и Њемачке можда је узрок, што Русија није одма схватила и како треба одијелити ъемачке успјехе у Турекој. Свој савремени моћни положај на Босфору Њемачка је одавно приуговљавала и путовање цара Вилхелма само је закључни акорд прелудије, коју су отпочели од назад двадесет година поуздани и талентирани агенти ъемачке владе.

Сад Њемачка хоће да оствари предузеће огромне важности, које ће не само утврдити њени положај у азијатској Турекој, не само појачати њени улази у Цариграду, него ће се озбиљно одазвати на економском и на политичком подобрају Русије. Ми говоримо о грађењу железнице аналитичке до Багдада и до обала персијског залива. Тај пројекат није никаква новина. Већ су више пута подузимачи разних народности предлагали, да се персијски залив споји са Босфором или са

Сиријском обалом; али је тек сада та ствар постављена на потпуно чврсто земљиште. Споразум између ъемачке и отоманске банке у Цариграду, закључен с намјером да се изврши тај грандиозни пројекат, обезбјеђује му потребита средства. Назначене ъемачког генералног консула у Цариграду за начелника експедиције, која је послала да проучи багдадски вилајет и Месопотамију, доказује да сама ъемачка влада тежи да потпомогне, да се огради та важна железница.

Што је „Н. Времења“ говорило прошле године, то се сада остварува. С тога — вели петроградски лист — ми не смијемо чекати свршени чин, него треба да промислимо, чим нам пријети остварење ъемачког пројекта, па да узмемо одговарајуће мјере. Питање малоазијских железница врло је заплетено, и за сада се „Н. Времења“ ограничава само да прегледа штетне посљедице за Русију тог ъемачког пројекта.

На прво мјесто долази неизбјежна конкуренција те нове железнице великој сибирској железници, на штету овог колосалног руског подухвата, које Русија тек што довршује, уложивши у то додузеће стотине милијуна.

И ако је пуг од источне китајске обале до Берлина краћи кроз Њу-Чуанг и Сибир него ли пуг преко Кујете и Багдад, али три четврти овога пута чине се преко мора, неравнино јевтиније него ли железницом. Ми се можемо надати да ће се тарифе сибирске железнице борити са садашњим парабродским тарифама, јер товари, што ће одити преко Сибира, неће плаћати огромни намет еуеког канала 9 франка од тонелате, т. ј. 45,000 франка од параброда од 5000 тонелата. Али пуг преко Багдада исто као сибирска железница обилази еуеки канал. У персијски залив и сада долазе параброди великих друштва; а кад буде ограда железница преко Месопотамије тај долазак параброда ће се угостружити на штету еуеког канала. Не треба заборављати, да је пуг преко Месопотамије историјски, по ком су прије хиљаде година опитиле Азија и Јевропа.

Сибирска железница пролази кроз предјеле мало насељене, чија се производност налази још у прелиминарном стању; с тога доходак од мјесног покрета по сибирској железници неће моћи покривати расход на грађење и експлоатацију исте железнице. А месопотамиска железница иде кроз житицу околиних области. То је један од најбогатијих предјела свијета по количини земаљских производа. Производ самих сировина исплативао би нову железницу, сљедоватељно ће она моћи попити транзитне тарифе до минимума, што сибирска железница неће моћи. Природно богатство Месопотамије, које сада нема изласка због оскудице комуникације, кад се огради железница, поплавиће јужну Јевропу, наносећи тежки удар Русији. Цјене у Египту, Грчкој и Турекој, куда Русија извози жито и стоку до 30 милиона на годину, Русија ће изгубити за ваада.

У измијену сировина западна Јевропа ће исплатити у Месопотамију индустријске производе. Тако ће се цјене, што је Русија извојавала у јевеверној Персији и Афганистану, такође изгубити, тек поине радити аналитичко-месопотамиска железница. Русија већ неће моћи увозити своју трговину у Персију, него ће морати чувати своју границу од иностраних трговина. Ако је сада руски трговачки баланс на истоку неповољан, то кад се сагради линија Босфор-Багдад-персијски залив још ће бити све неповољнији. Ми већ некемо моћи ништа извозити у државе западне Азије, из којих ће као и досада улазити у Русију трговина. Ниједан Рус неће пожељети таква економска изненађења ради прекрасних очи Њемачке.

Назад двије године, кад је био постигнут неки мир на далеком истоку, те се Русија могла обратити на друге своје задаће, Њемачка је без церемонија заузела Кјан-Шан, и поново привукла наше силе и пажњу на далеки исток. Сада Њемачка хоће да Русији исту услугу учини на ближењем истоку. Она хоће да привади Малу Азију, а Русији оставља Персију и Индију с лордом Керзином и с његовијем плановима. Подигнуће питање о Турекој, привојило је, и неће претенди дирати од Русије ништа, ако Русија сасвијем тијем остане врло задовољна.

Подгорица, 8 јуна. — Његово Височанство Господар и са Њим Њм. Свјетлости Књаз Петар и Војвода П. Вукотић први дан Тројичина-дне допутовали су на Крушевац. Будући, није, Њ. В. Господар, још од двадесетогодишње прославе ослобођења Зете, која је била 2 фебр. тек. год. овамо долазио, народ се веома радостан долазком Његовог Височанства осјетио, а сјутра дан по доласку на Крушевац, ишло је чиновничтво и грађанство да приступи Господару, којом приликом приступићу к њему, Господар је врло милостиво примио, распитујући их о здрављу народа, о раду и о општем стању.

И поред осталог Њ. В. Господар — распитивао је о нашим кривама, а војводу Бекир-бега Османовића о мухамеданском богомољама (џамијама) и њиховијем добрима. Овако пропитивање Његовог Височанства о мухамеданском богомољама — најбољи је доказ томе, да је заузећем старе, историјске Зете, колијевке Немањина, сваки мухамеданац задржао сва права на његову сопственост, остао равноправан пред судом и законом црногорским. Његове интересе строго је штитио и суд и закон — у продужењу управе Зетом. Данас у овој вароши има пет мухамеданских џамија и три медреса, међу којима је и нови медреса код велике „Главатића џамије“, који је приликом прославе ослобођења Зете, 2 фебр. тек. год. Њ. С. Књаз Мирко Велики Војвода Зете, свечано отворио, ће се данас у тако уређеној згради мухамеданске младеж у духу своје вјере васпитава.

Овако старање Њ. В. Господара — да се мухамеданске богомоље обављају и медресе подижу — најбољи је доказ — да Црна Гора не познаје религиознијех распрана и размирица, општа држављанска идеја је највише начело, принцип, коме Црна Гора тежи стално и непромјениво, остајући себи вјера досљедна, да оном дивном покрајином, Зетом, кроз коју слободно кретање дивни колекти путови, по Скадарском језеру парабродити — не влада као узоратор, већ као ослободилац, као љепотник, као потпора осталих неослобођених ерских крајева.

Истор дана по подне били су да приступе Њ. В. Господару и Кучки главари, које је Господар поред другог пропитивао о новом путу, који се отпочео радити пут Колашина, о дизању Куча са етоком на планину Кому. И кад је Његово Височанство из дужег говора са ком. В. Лазовићем, барјактаром Ст. Чејовићем, управ. олд. казненог завода — дозвола, да племе Кучи, на пријеме свога бављења на планини немају цркве, у коју би ишли на службу божију, као ни мрца ополжа ни ће сахрањивати, благоволио је обрадовати Куче, наредивши да се о његовом трошку отпочне градити црква на „Крет од Превлака“. Такође је Господар наредио: да радна црква на Медун има се одмах довршити, која је такође задужбина Његовог Височанства, нашег Узвишеног Господара.

По жељи Кучкијех главара ријешено је: да нова црква, која се има сагра-

дити у планини Куча, посвети се светом пророку Илији, као успомена на дан престављена Оца Његовог Височанства, витешког Војводе Мирка Петровића, када ће се вршити служба са парастосом за упокој његове душе.

На овако обилатом дару Његовог Височанства — присутни Кучански главари и ту присутни свештенство Подгоричко, приступивши Господару, заблагодарило Му је, са жељом, да још дугољетио он поживи, те да скорим временом обавља и подиже задужбине и по другијем ерскијем крајевима на славу и величину престола и државе.

И покрај свега горњег — Његово Височанство Господар није оставио без особите пажње и овдашње осуђенике, него је и управ. казни. завода г. барј. Ст. Чејовића, пропитивао поред другог и о томе, поучавају ли се осуђеници у духу вјере и морала? — И дознавши од управитеља, да је свештеник К. Поповић, по наредби Њ. В. г. Митрополита и г. министра-председника Војводе В. Петровића — у неколико пута ходио међу осуђеницима да их поучи и спреми за св. тајну причешћа — неом се задовољао Њег. Височанство Господар показао. Ово је јемство — да се Господар стара и о душевној храни осуђеника, по еванђелским ријечима: „не жели смрти грешничке, него хоће да се поправи и живи.“

Други дан Тројичина-дне овдје је први пут на служби Божјој обпародована окружница Његовог Високопреосвештенства Г. Митрополита Митрофановића, по којој се забрањује:

1.) На мрца стављати грбове и ордене, ако их је покојник за живота има, а тако и оружје.

2.) Мрца не ваља обуквати у златном и скупоцјеном руху, него у чистим, новим и простим хаљинама.

3.) Да се избјегава умрлицима градити скуроцијене грбове и на њима презивати грбове, ордене, оружје, неке знаке барјака и метали вјенчеве; јер су то туђински обичаји и не саодговарају духу и правилима св. наше православне цркве; а напротив из народа истискују побожност и хришћански осјећај, који е материјалне стране на грди штету народа службе.

Окружница је упућена часноме свештенству и народу Бљгосавајемо Епархије Црногорске, и потекла је из очинске бриге Његовог Високопреосвештенства — за добро драге Му нације. Наш народ по њој управљајући се — одговорити ће својој светој хришћанској дужности и задовољити жељу нашег узвишеног Господара — Његовог Височанства, који се у свакоме погледу стара за добро и благо својега народа.

Народ саслушавши окружницу веома је радо прихватио, са жељом да Његово Високопреосвештенство дуго поживи на корист св. цркве. — **Н. К. Поповић.**

Речине, 12 јуна 1899 г. — Под гордим Кључем у водомеђи ријеке Скрбуше лежи село Речине састављено из неколико малих сеопета, која броје око 120 домова, од којих

најближи удаљени су од Колашина један сат, а и има их удаљених и за 2 и 2½ сата.

Школе своје до сада нијесу имали, него су своју дјecu морали шилати у Колашин, те тим се излагали великим трошковима, јер дијете није се могло обдан враћати кући, те је намјештено гдје близу вароши. То су радили ибућнији сељаци Речински, а таквих је мало, а остали много већи број дјецe био је лишен школе и науке.

То је приморало Речинјане да граде себи школу. Према окружнијим министарства просвјете обратили су се капетану племенском, а за тим окружном капетану, чије је изјавиће већ поднесено министарству просвјете.

10 ов. м. постављен је темељ новој школи. Народ је неописано заинтерисан за школом и свесрдно се заузима да ју подигне.

Материјал за грађу школе прибавља се сваком часом и мајстори су већ отпочели рад, те ће школа бити сасвим готова и прије почетка школске године.

Школа ће бити: висине 5, ширине 10, а дужине 18 лаката. Сама учионица имаће 500 кубних лаката, а релативно заузимаће: портик, соба учитељева и кухиња.

Прозори биће висине 1½ а ширине 1 метар. Биће их довољан број, те ће учионица одговарати свим захтјевима, а још близина воде и огријева, мјесто заклоњено од непогоде — чиниће да неће имати сметња никаквих.

Ако висока Књажевска Влада не даде државног учитеља племе се је ријешило да набави приватног, те само да га плаћа, како се не би око 50-тoро дјецe лишавало науке.

Дозвољење ове школе неопходно је нужно, јер су сви разлози умјесени зашто се она подиже.

Школа је колашинска много удаљена, те је ни пети днo ученика не може појеђавати а и народ се налаже труду посећи даљином од 2 до 3 уре пута школеки огријева.

У близу 120 домова сваке године може имати 30 ученика и више (док првих година биће до 50) а за ученике према школском закону може бити државни учитељ.

Ово су два главна разлога, што се подиже ова школа, те би заста било грехота не дозволити је т. ј. не падати јој државног учитеља, него да се народ излаже великим трошковима плаћајући собом приватног учитеља, који је без спреме и знања учитељског.

Ондје, гдје се ради за напредак, ондје, гдје се људи свим силама старају за оно, што је добро и узвишено — ондје треба помоћи.

Као учитеља дужност ми је дати своје мишљење о овој новој школи да се одобри, јер удаљеност мјеста од колашинске школе, као и број ученика то зајекава. Надам се да ово неће бити „глас вапнијућер.“

Љубомир Ђоријевић.

Врањ, 13 јуна, 1899 год. — (Један разговор са нашим селаком.) — Хожџебан! Хожџебан! Како си? Добро шућур! А да

би ли ми имао штогод причати ново из ово осам мјесеци од каколи сам пошао одавде? Бих како да не, само ми дај један лигар дувана да натутумим јер ми је манкало. Како манкало, кад садниш по цијело рало земље? Мајде и они, који су саднили по два и по три рала нема да га стрља међу длане. Еј какви сте ви, од толико дувана што садите, па да не оставите за пиће? Слатке су паре јадан: Од три године дуван тако ми је до сад етајао у игам, сад једва једном изађе му прилика, да га продамо. А пошто? По осам све среда. А је си ли имао колико? Јесам до 400 ока, а неки су имали више од хиљаде. Па ад толико дувана, да не оставите за пиће доста. Оставио сам само три ока и то оно, што бијане шћим црно, те га не баше ни у што. Али још мало на хемо новог трљати. А и ево Бог даје бирићет, као да је јесен; има 12 дана како се не ведри. Ово је ајам дуванима, да се роди ка икад, а тако и рана жита која су сијана од Благовијести до Ђурђевадне, а другоме је свему штета, а ево како: Средња жита, која се сад окопавају остане не напашена, озим изагње на баштинама, дуг, мајка наша, остаће, ако овако бидне још који дан, остаће јалов; рано сијено изагње, а познога када неће се покосити сламке. Грохје покоси рђа, а та нееретна рђа пала и на лукуве те и њих хоће да затре. Тек Боже помози, па тако. Али све је добро, што је од Бога. Ајде јадан, никад се вама не може угодити. Куку кад је суша, а куку кад је киша, а што још би тражио. Оно Бога ми за пеке крајева ово је ајам, али за нас подужане није него кијамет. Но није се чудити. Наша подјела већ су, опрости ме Боже, самемо Богу дозлогрдиле. Не знамо што је поет, не знамо што је црква, не знамо што је вјера и закон, омрзнуо брат на брата, кум на кума, друг на друга. Све је пошло ђавољим трагом, па тако ти је.

Е да, нијесам ти причао, долазио је јесенас валија Скадарски, улазио је у цркву и даривао је 1000 гроша, а поља је даривао двије милуције бијеле, а двије му је дао да подијели ђеци. Толико је даривао ђа-мију и хоћу и туреку ђецу. Па је послѣје пошао у друга села, па ће је год наша црква или ђамије даривао је по 1000 гроша. Ала ти бијане добар они валија, Бог му дао кувет. Кад је доша, прије се ручио попом него хоћом; па посавјетује да се лијено држимо, јер вели, да су цару мили сви једнако, како Турци тако и Хришћани, па још вели да се држимо лијено са Хришћанима, јер су, вели, цар и књаз велики пријатељи на ми као њихова ђеца треба да се држимо љупки и лијено. Кад му се позвалимо, да ће ни манкати жита, обећа ни, да ће пнеати цару, да ни да тани И даде ни га, Бог га живио. Бог му дао кувет. Још да не би тога таина хоћасмо раскућити ове године за лебом. А сад ми изам да идем дома, јер имам мало посла око дувана, а и мисли ми се радити око њега јер ми лијене паре даје и то у еласт, све на једну и ако појекад затраје опет не мари. — Тијем заврши разговор наш добродушни и простодушни селак.

Петар П. Мајић.

ЛИСТА К.

БЕСЈЕДА АКАДЕМИКА КОНИА

на свечаном скупу петрогр. Академије у славу Пушкинову.

(Свршетак.)

Друштвени живот узмућују преступи. Признајући потребу казненог закона, Пушкин му тачно одређује границе, говорећи: „закон постижава само преступе, а не лични живот човјечи, остављајући пороке и слабости на савјест свакоме.“ У тој савјести, чије је мукe Пушкин тако јасно престаио у „Борису Годунову“, „Скупом Ричарду“ и другијем пјесмотворима — главно је унутрашња казна кривца. „Ја нијесам злочинац, — вели Пушкин — смућен и отрован не гледам у ену крвава привиђења и поћу не потреса ме ужасни страх.“ Преставивши посљедње преступа, Пушкин је дубокијем схваћањем парисовско произлазак и развитак преступа, психологију преступника са његовом унутрашњом борбом (ковач у „Дубровском“) и болнијем напорима помрачене душе („Браћа разбојници“, „Скуп Ричард“ и др.) Ради борбе са нарушатељима закона потребит је суд, и Пушкин пружа примјере суда, тако рећи, домаћег (капетанца Митрофанова: „разбери и обојицу казни.“) патријархалног („остај нас, горди човјече: ми нећемо да жинимо с убицом“) и савременог суда, који га незадовољава, јер у њему „здравни смисао — потовођа ријетко је етички а вада слаб.“ Прави је суд, по Пушкину, само тамо, „гдје је за свакога тврди штит закона, гдје њихов мач, стиснут поузданијем рукама грађана, пада без избора на главе преступника, гдје се преступни е висока праведно казне, гдје се суци не могу поткупити ни златом, ни

страхом.“ Праведност тога суда треба да наоди израза у односу према личности човјечијој, који не допушта равнодушност према његовој судби, и који захтјева справедљива истраживања и разумне мјере казанања. Бекарија, „највиши филантроп овога доба“, симпатичан је Пушкину. Права справедљивост треба да буде у човјекаљубију. „Указан је преступ, — говори знаменити полемист е Пушкином, митрополит Филарет, а је човјек достојан сажаљења.“ Идеја милости, сажаљења, опростења и помирења проишљава мау Пушкиновијех производа. Може се рећи да је то једна од основнијех нота његовог стварања. Њему је особито драг Петар, кад се он „са подаником зри, кривцу тријех прапштајући весели се и проштење тријумфа као победа над непријатељем, — његов патријарх у „Борису Годунову“ благосиља Свештинеца, који је узно у духу Цара „дух милости и чистог трпљења“ — и сам пјесник, по сопственом искуству, показује, како се етицију „бурна чувства, која врну у ерцу — и невиниет и грозна освета“ под покровом „тајанственога штита свега опростења.“ Само лукави лаживац хоће да ограничи милост — а велики пјесник великога народа цијелог живота учешћем се одзива умилној молби, и то, има поносно право на љубав народа за што је „милост к њ нацима призиваљ.“

У тој његовој особености могли би увиђети противурјечије опијевљењем „ратне славе.“ Али он није никад био пјесникове мрчане славе. Она га није дотинцала „окрвављењем претом;“ од њега је далеко била „слијепи страх славе и жеља убијања — свирепи дар хере.“ он је мрзео Наполеона, „који је као Цар ено на гробовима.“ Његови пјесмотвори о рату, падахнути су светом успоменом 12-те године, и грчком борбом против Туреке, која је била захватила ерца народа и влади. И у једном и другом рату није се одио за

слабом. Крваву Полтавску битку он не описује хладном тачношћу живописце, него као нужно припашање жртве ради негуњена позива Русије, као грозни пут ка „граждамству сиверной держави“ — и „докутѣ сѣх знамен побѣдѣхъ“ њему су драги, као они који су показали „повелительныя грани“ оном, који би хтио ограничити политичку самобитност Русије, — драги као они који се вију над рускијем војником, у ком је Пушкин са усхићењем опазио поред храбрости оуество мржње према непријатељу и хвалицања са победама. У рату он хоће не жељу неграте непријатеља, него „очекивање грозне смрти“ и готовост умријети за отаџбину. У битци који паше, не може икотити, — каже он — „и неће чути пјесму увреде од лице руског пјесника.“ У зредом узрасту само силне мира радују Пушкина, и он једно слуша Мицкијевича, који говори о „идућим временима, када ће се народи, заборавивши распре, сјединити у велику породицу.“ Значајно је што ми славио дан Пушкинова рођења у доба, када у тихој престоници Холандије руди зора остварења ове узвишене наде, великодушном иницијативом његове отаџбине. Не мари, што се чују скептички гласови, што је небо над зрацима те зоре још застро голавица себицног ушорства и неспразума. Довољно је што се ти ацади већ ејају. Пошто је једном зора зарућела, еуице ће гранути неминуовно. Такав је закон физичке природе. Нека би и у том обзиру наш љубљени пјесник, који је усхићено клицао: „ты, солнце свѣтло, свѣти!“ — био прореком!

Пушкин је находно, да је лако презирати роишање појединога глупака, али

И у љубави према миру Пушкин је био прави нападни пјесник, јер је рускомо народу уједињеном потреби мир, колико је другоме раскидањем потребит рат. Српски пјеснике италијанске прије уједињена Италије.

свијех заједно призивати трудно... Њему је било тешко живјети у друштву, гдје је требало тријети „вјенно роишање душе,“ међу „залијема без ума,“ који доносе досаду, и који наоде одуице у мржњи и у клевети. Држећи, да „добро, закон, љубав према отаџбини, права — нијесу само празне ријечи,“ Пушкин је е болом говорио о оуеству у савременом му друштву невиниет мињена, о равнодушности према дужности, правосују, и правци, са чега у том друштву људи, „не сазријеву, него сахну и гнију.“ Он је осуђивао такве људе а не народ, односно којег су га неки корили, који нијесу хотимце хтели разумјети његове људе. Сав рад Пушкинов вапије против те отужбе! Под гомилом он је разумијевао свенепко, ма ком елоју друштвеном припадао, свијех, који читају жедро мемоаре и записке, тражећи пикантна открића, и који се у својој неиколи радују пошљењу узвишенога, слабостима љошпа, е тога што је „мали и мрзак као ми!“ Пушкин им одговара: „он је и мали и мрзак, али не тако као ви, него иначе!“ Има разлике између теоретичког одрицања и практичног одрицања, и не обзирући се на то, што је ту гомила „тисцелавити љубов и лицемѣрныя гонѣња — достойни равнаго презрѣња“ — њој је непадало за руком дубоко вријеђати њежну и љубљену душу Пушкинову, и биједити његово ерце клеветама, које су га у једно доба наводиле на мисао о самоубиству. Висока оцјена и схваћање Пушкина Цара Николаја, „који је поштовао надахнуће и ослободио мисао“ пјесника, нијесу годили тој гомили и њезинијем престаивцима. Клевета се увукла у фамиљарни мир Пушкинов, тровала му душу, бунила му ум, и као амина обвила се око њега. Ослободити од ње могло је само путовање и нови углени. Привлашан су га Рим, Византија, и далеки Китај. Али човјек, чијем је препарином и лицемјериом пријатељству био

Прослава 50-годишњице Змајевог.)
Загребачке званичне „Народне Новине“ од понедељника доносе извјештај првог дана прославе педесетогодишњег пјесничког рада нашег давно прослављеног пјесника Змај-Јована Јовановића, коју су приредили Срби у Загребу. У суботу је дошло у Загреб много гости са свих страна Хрватске и Славоније, па из Босне и Херцеговине, из јужне Угарске и Краљевине Србије. У недељу послје литургије, из цркве су пошли корпоративно сви учесници прославе у дворану „Хрват. Сокола.“ Ту су били др. Ливље Радивојевић, пресједник највишег суда у пензији, барон Јован Живковић, бивши под-бан, народни заступник Светозар Кушевић, проф. Азбот, изасланик пештанског универзитета и мађарске академије наука, изасланици српске академије наука, државни саветници Гершић и проф. Јован Ђурић, пресједник новинарског удружења новинарског, Коста Таушановић, изасланик љекарске задруге др. Николић, изасланици задруге правозаступника у Београду М. Стеван Марковић и „Љубомир“ Живковић, пресједник „Матице Српске“ Антоније Хажич, управитељ Телеграфског Стеван Поповић; за тим изасланици српских академских омладинских дружина из Београда, Петроваца, Париза, Будимпеште, Граца, Инсбрука, Черновице и Загреба; изасланици српских пјесничких дружина из Карловца, Пакраца, Вуковара, Митровице, Земун, Перлеца, Темингара, Тузле, Босанског Новог, Сарајева, Мостара, Будимпеште и Шапца; изасланици српских читаоница из Осјека, Земун, Крижевца, Пакраца, Загреба и Доње Тузле; изасланици добротворних задруга Српских из Загреба, Карловца, Осјека, Винковаца, Пакраца и Сентомаша, изасланици српско-православних црквених општина из Загреба, Карловца, Петровца, Пакраца, Земун, Бос. Новог и Крупе; изасланици српско земљорадничке задруге из Сри. Киселе, задруге за наредњу и припомоћ из Сентомаша, радничког друштва из Шапца и т. д.

Свечану сједницу отворио је око 11 сати прије подна др. Богдан Медаковић, пресједник приредничког одбора, поздравивши многобројне изасланике и учеснике прославе. За тим је професор велике школе у Београду Андрија Гавриловић држао свечани говор у славу Пјесникову. Паа тога је одма нарочита деутација допратила славењика у дворану, уз громко клицање: „Живео Змај!“ — и плесачке, које се једва сасла, кад је сједио Пјесник заузео почасно мјесто. Српско пјесничко друштво у Загребу отијело је за тим уз пратњу оркестра химну, нарочито састављену и компоновану; па је др. Богдан Медаковић поздравео Славењика, а за њим проф. Азбот од стране мађарског универзитета, академије и Кинифалудјена друштва. Од многобројнијех поздравља најбољи је утицај учинио поздрав Стевана В. Поповића, познатог писца у дјечијој књижевности. Најпослије је поздравити Славењика једно баче из основне школе у име дјете.

повјерљиво повјерен рускијем Царем при руски пјесник, држао га је као Прометеја прикована сурој и голој петроградској литици, да му растражује срце, о ком је већ сам Пушкин говорио: „пора! пора!“ — покоя сердце просить...“ Нечисте руке латиле су се клеветничког пера — и његова је судба била ријешена. Али је и ту морал Пушкинов сјајно заблестео у посљедњи час. Умрући он је заборавио тугу Котубеја, који се „бацио смрти у наручју, не заштитавши никоме израду ка свом злочинцу.“ — и захтевао од Данеаса да се не осећује Дантесу, ком је опростио. Посматрајући друштвене ране, Пушкин им је тражио лијека — и видјео га је у слободном развију државних сила народних путем васпитања и просвјете. Њега је страшила „гуета магла предубјељена“ и „поштовања губителни позор.“ Он је „поштовао у Ломоносову првог самобитног подвижника руске просвјете, и са усхићењем говорио је о Петру: „самодержавном руком он је смјело сјао просвјету, и запослом је рисома слику, кад се у част науке „стао разлијегати хор пјесаса и гром топова!“

Смрт је Пушкина рано стигла, учинивши му да раздијели судбу Байрона, Шилера и Рифаса, који су такођер преминули у 37 години живота. Самога је принудила да више пострада. Пушкин је погинуо али није умро! Он је то знао, говорећи: „ништа! воља ја не умру...“ и јака његовијех душевнијех струна етала је без прекида над руском земљом, час јача, час слабија под утицвом злобе дана. По погледу једностране оцјене, која је покушавала да поколеба трогача „маленкаго глупенькаго Пушкина,“ пролила су, и 80-та година сјединила је пред споменом у Москви, у једном онштем осјећању благодарне милости све просвјетљене људе разних правца. И тада је прије времена погинули пјесник опростио рускоме дру-

Дубоко тронутијем гласом Славењик је захвално присутијема и свему српском народу. За тим је био предан у име Срба Загребачна сребрни довор-вијенац а од стране Срба Личана гусле јаворове. Свечано је завршило пјесничко друштво закључном пјесмом, и сви присутни упуте се Фортеровој гостионици на свечани банкет.

Ту се скупило у два сата око 400 особа, које је друштво дочекало Славењика одушевљењем клицањем. Низ здравица отворио др. Богдан Медаковић здравicom Владоу, на коју су се присутни одазвали клицањем: „Живео Краљ!“ Др. Ђуро Димовић наздравно је бану грофу Куену-Хердериарији, а барон Јован Живковић ердачницем ријечима Славењнику и пријатељу из младости Змај-Јовану. За тим је барон Живковић запослом здравicom поздравно госте из даљине и преставнике, особито присутне Мухамеданце из Босне Херцеговине. Одговорили су здравicama проф. Азбот из Пеште, и др. Марковић и Гига Гершић из Београда, потоњи, изразивши жељу, да Змајева слава буде највјеснија братае слогне између братских племена, српског и хрватског. У прекрасном говору г-ђа Суботићка, удова покојног Јована Суботића, славила је пјесника и упалив његове пјесме на народ.

У вечер је била бесједа у дворани „Хрв. Сокола,“ на којој су били осим поменутијех гости још неколико високијех државнијех достојанственика из престонице хрватске. Бесједа која је сјајно пепала. Нгранка је трајала до зоре.

На прославу је стигло неколико стотина телеграма.

Овако званично „Народне Новине.“

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Је ли вриједно пчеларити?) То је баш тако питање, као кад би ко запитао, да ли је вриједно скупили са земље хиљаде тамо-амо разбацанијех пугура. Јер оне силне хиљаде и милијуни цвјетова, што по ливадама, шумама, пољу цвјетају, скријају у својим круницама и чашницама толико исто благо. Ако се ново благо пчеларењем не скупи и прибере, пропадне као да га није никад ни било. А ми богме нијесмо толико богати, да можемо лакоумно допустити, да нам хиљаде припадају са немарноста, па ма ове хиљаде и не биле од фарината, него и од пугура само. И зато опет годишње не хидладе, већ милијуни неклизну нам из руку са наше небриге и немара; а могли би смо их лијепо прикупити у гомилу, да смо више водили бригу о том, како би из расцветанијех цвјетова прибрани сласт.

И наши дједови су добро знали, да је вриједно и корисно пчеларити, али они нијесу само знали, него су и пчеларили. У старо доба, кад је живот много лакши био, није пчеларење никад било на одмет, јер је од њега лијепи повик падао у куку.

Још и почетком овог вијека није било много бољег газдинства без кованлука а није тешко било наћи на кованлуку са 200—300 плетара. У оно доба свако се једом медом сладило, јер се за шећер још

није знало, а по црквама и домовима трошили се само свијеће воштанице, јер онда није било стеариноких свијећа и светиљака за петролеум. У новије доба, дабогме, да је пала цијена и мед у воку, али срећа је, што ни пчеларење није остало на свом старом мјесту, него се толико унаприједило, да и опет вјештом и умјесном пчелару доноси врло лијеп приход, и ако је и мед и восак појефтинио.

Добро удешен мед је тако изврена и здрава послатица, да га свијет све радије тражи, тако да у свакој већој трговини у градовима можете добити меда, а овамо си прије десет година могао меда добити у трговини само пред божић за чешницу и василицу, а и то није био чист испијећен него с воском, како се добио из убијених кошница. Данашњим даном мед се у нас тако лијепо испијећен, да га је милина погледати, те га зато и ван наше државе радо траже и тропе.

Који пчелар може на мало да продаје свој мед, добија по килограму по 60—80 новч. па и форинту. Кад човјек на велико продаје, дабогме, да је цијена мања, али зато ипак није мања, јер износи 38—40 ф. по метарској центи. Кад се узме да поле боље године свака кошница даде 10 до 12 кграма меда — али има и таквих благословенијех крајева, гдје народ донесе по 20—30 па и више кграма меда — онда је богме врло вриједно, да мале газде пчеларе, јер један кованлуку са опремом, којим човјек самац може руковати и који већ приличне користи доноси, не кошта бог зна колико а и пчелару не одузима све вријеме, тако да се може и за другим послом обавезати. Дабогме, да и газда мора бити вриједан као пчелица!

Један човјек лако може руковати са 50 кошница, а ако је умјешнији може и више, особито ако још има и помоћни, ма то био и какав дјечко од 10—12 година. Колико ли је америкањских породица, које једино пчеларењем заслужују себи пасушну хаџ. Кад њих се особито женскиње баве пчеларењем. То је врло згодно и наметно, те би се ваљда могле и наше женскиње са успјехом огледати на пчеларењу.

Није потребно а није баш ни за препоруку, да човјек из првог маха погне пчеларити са 50 кошница; доста је за први почетак и 10 а ако баш није јако новач, није згорег почети и са 6 па и са 3 комада. С временом ће се народи намножити а из то ће и нови пчелар толико ући у добро пчеларење, да ће моћи лако управљати и са већим кованлуком.

Са 3—6 кошница може и најмањи газда почети пчеларити и треба да погне, јер сам увјерен, да нема још ни једног, који се покајао, шта је стао пчеларити.

Како треба да изгледа добар прикладан бик и добра крава музара.) Кад се побољшанијем већ ријешено, који ће сој говеди држати, ваља му разабрати како треба да изгледа добар прикладан бик и добра крава музара, — јер на млечност и способност за приклад нема утицаја само сој који се изабере већ индивидуалне способности и изглед оног говчета које изаберемо.

Добар прикладан бик треба увјек да има снажне пред, носе јаке, бутине широке, кожу јаку са фином сјајном длаком. Глава не треба да је велика, већ омална, округласта; врат треба да је кратак, пун, меснат; гробен треба да је јак, месом испуњен, али не сувише изострен, јер је јак, чврст гробен најважнији знак, да је бик ванредно способан за запат. Очи треба да су живе, круне, тељ испуњени. Дobar, благордан, за запат способан бик, треба у онште да је жив, вижљаст, а да изгледа углађен. Бикови са глумим, лијењим изразом и дрмљивом, крје јако подејки на вдове, не треба никада куповати, јер овакви бикови нијесу способни за запат.

Добра крава музара, треба да има пред широке, тако исто и крстине широке, рсп треба да је танак, врат да је танак, дугуљаст, а подгуљак не треба да је одвећ велики. Глава треба да изгледа фина, поглед очју да је пажан, питом, рогови мали, а да се свијетле, уши треба да су фино, кожа мекана, растељива, а да је покривена фином, кратком, сјајном длаком. Виме треба да је велико, али тако-авано *млајички* а не дебело, меснато виме. Меснато, дебело виме налази се често код крава, које су врло рђаве музаре, а разликује се од млајичног вимена, што се ово поље муже скупља, добија боре, док дебело, меснато виме и поље муже остаје пуно и затегнуто. Особито важан знак велике млечности јесте млајична жила на трбуху, која је код добрих крава музара врло примјетна, набрекнута. Тако звано млајично огледало заузима код добрих музара обично велики простор, али нема ону вредност коју му многи економи приписују, дајући разним формама овог млајичног огледала разне називе, и по облику истог искључиво судећи на млечност дотичне краве. Ово је само нека сорта побољшане играчке, а нема никакве практичне вриједности.

Цетиње, 18 јуна.

(Из Петрограда) смо добили сљедећи телеграм: „Изјесни пријатељ Срба Атанасије Васиљевић Васиљев изабран је јуче за пресједника словенског благотворног друштва.“

(У овдашњем дјевојачком Царице Марије Институту) закључена је школска година у нећељу 13. о. г. са улагодарењем и читавом годишњег успјеха. Тој свечано-сти присуствовали су Њихова Височанства Њаз-Господар и Њагиња Њихове Свјетлости Њаз Петар, Њагињица Ксенија и Вјера, парско-руски министар г. Губастов, бугарски дипломатски агенат г. Костантиновић и многобројни родитељи питомица из мјеста и са стране. Ове године свршило је шест питомица са одличним успјехом прописани течај, а и у другим разредима био је успјех врло добар, на чему је Њ. В. Господар изјавио начелници Института своје задовољство.

— Пишу нам с Љуботиња:

Њ. В. Њаз-пјесник, славећи они јуначки потрк Љуботињана на Дољане г. 1876, гдје Љуботињани изгубише, овако им каже: „Завој ће се ваш стомак за Горњом на Дољане, док јуначки јунакују и излијећу на медане!“ Међу мало њих, што су иза тога боја јуначког остали живи, био је Богдан Н. Дрецу, чију смрт још рану — било му је 53 године — увијек дана оплакујемо. Покојник је у оном витешком боју изгубио оба своја рођена брата, добио одличје за храброст, и послје рата Њ. В. Господар примио га је у своје перјанике, ђе је провео пет година. Остале дане свог живота провео је на својој кући, као узор радник и привредник, умножавши прилично своје имање, а као некрет, часан, и карактеран човјек, имућан и угледан домаћин и без-прекоран борац за своју отаџбину, уживао је у народу одличан глас и поштовање, што се најбоље виђело на дан погребња његова, ђе дојоше покајнице из свега племена Љуботињског, Грађана, Цеклина, Катунске и Црвиничке нахије, Црногорског и Аустријског приморја и топлјијем сузама ожалише доброг покојника. Лака му родна земља!

— Пишу нам из Ђеклића:

На 24 маја преселио се у вјечност Ристо Думетић Гвозденовић у својој 85 г. У доба витешког Њаза Данила постављен је за етогиташа, и за његово јунаштво одликован је орденима који покриваху његове груди. Био је угледан човјек, који је у вријеме потоњег рата заступао племенског канстана. За одати му потоњу пошту за његове заслуге, по свршетку испита који је био тог дана у Ђеклићској школи, госп. кан. Матан Матановић са присутним, а тако и учитељ са ђацима поћу да старца испрате до вјечне куће. Г. учитељ Перо Поповић по ошлежу кратким говором истакао је заслуге и врлине покојникова. Лака му родна земља, коју је витешки бранно и својски љубио. Ш. К.

— Пишу нам из Бара:

Г. Зејнел-бег Омербашки, окружни капетан, приликом оногодишњијех испита, обдарио је најнепротрљивије ученике и ученице барскијех основнијех школа новом обуком. Осим тога, послје испита, позвао је на објед све ученике и ученице са њихијем наставницима. Овај лијепи примјер доставамо вам, да се и други на-њ угледају.

(Вријеме) Овога мјесеца било је и сувише кише и по сјевернијем крајевима и студени; највише су пострадали сјејена, а ако је на мјеста озим што пострадала, на-мириће кукурузи, особито рани, који ове године обешју, да се тако оданна не памти. Има два три дана, да је вријеме лијепо, те ће сада вриједне руке цадокадити, што се до сад није могло од кише узрадити.

(Из главног одбора за скупљање добровољнијех прилога на подизање дома умоболнијех.)

(Наставак.)

Из општин. Круге и Горњо-Кокотске:

	Фор. и
Г. официр Стано В. Тетковић	5 —
„ барјактар Благога Р. Перовић	3 —
„ поп Гајо Тетковић	7 —
„ Спасоје К. Тетковић	5 —
„ Лука М. Перовић	4 —
„ Мујо Кр. Тетковић	1 —
„ Јован Рад. Тетковић	1 —
„ Кено Т. Рацковић	3 —
„ Васо Кр. Рацковић	1 —
„ Лука Перов Тетковић	50 —
„ Петар Ник. Рацковић	20 —
„ Саво Јов. Рацковић	1 —
„ Марко Бук. Рацковић	2 —
„ Ђепо Томашев	1 —
„ Јован Васов	50 —
„ Стево Ивов	1 —
„ Петко Марков	1 —
„ Ладо Маркишић	1 —
„ Ђика Томашев	1 —

Андрија Бошковић	1	—
Ђуро Јокан	1	—
Митар Николчић	—	50
Андрија Милов	1	—
Илија Андрић	1	—
Јово Ђ. Ђетковић	2	—
Лука Ст. Раичевић	1	50
Богдан Асов	1	50
Видо Ђук. Раичевић	1	—
Остојо Ил. Раичевић	2	—
Андрија Ил. Раичевић	2	—
Тодор Ђук. Раичевић	—	50
Ђетко Ил. Раичевић	1	—
Перо Ђорџ	1	—
Саво Перов	1	—
Иван Мих. Радуновић	2	—
Марко Мих. Радуновић	2	—
Нико Мих. Радуновић	1	—
Босто Мих. Радуновић	2	—
Пејо Зек. Пешаћ	2	50
Симон Пер. Пешаћ	3	—
Илија Ил. Пешаћ	3	—
Перо Ђокан Пејовић	2	—
Мило Ђурић Пешаћ	1	50
Тодор Шћ. Пешаћ	2	50
Иво Мих. Новаковић	—	50
Томо Мих. Новаковић	2	—
Ристо Марков	2	—
Бео Марк. Новаковић	1	—
офиц. Саво Крстов Новаковић	1	50
Михо Мрђенов	1	—
Матан Алексин	—	50
Машо Јокан	1	—
Перо Благов	1	—
Филип Ђурић	—	50
Гитије Ђурић	2	—
Нешо Ђурић	1	—
Милун Милић	—	50
Стеван Ивов	—	50
Марко Милетић	1	—
Мило Ђурић	—	50
Ђуло Мир. Ђетковић	1	—
Ристо Јок. Бојановић	2	—
Милош Мат. Перовић	1	—
Филип Рист. Ђетковић	1	50
Милиша Бео. Перовић	2	—
Андрија Бож. Перовић	1	—
Никола Нов. Раичевић	1	50
Марко Шћр. Раичевић	1	—
Лука Бл. Мишковић	—	50
Широ Пет. Мишковић	—	50
Марко Мат. Раичевић	1	—
Милош Мар. Бојановић	3	—
Кићо Мир. Бојановић	1	50
Машо Ђур. Бојановић	—	50
Јово Фил. Ђетковић	1	—
Стево Анд. Раичевић	1	—
Мило Мар. Раичевић	—	50

Из Општине Доно-државинске:

Г. командир Радоје М. Вукчевић	4	—
барјактар Зек. Пр. Вукчевић	2	—
поп Јован Зек. Вукчевић	3	—
барјактар Илија Зек. Вукчевић	2	—
г. кмет Јово Тод. Вукчевић	5	—
Саво Мил. Вукчевић	3	—
Бео Рад. Вукчевић	3	—
Илија Мар. Вукчевић	4	—
Петар Ђур. Вукчевић	1	—
Мило Ђур. Вукчевић	1	50
Лазар Нов. Вукчевић	1	—
Ђиво Мир. Вукчевић	2	—
Томаш Ибр. Вукчевић	3	—
Пејо Мух. Вукчевић	1	—
Јанко Ђр. Вукчевић	1	—
Стр. М. Бар. Ристо Мих. Вукчевић	3	—
Саво Зек. Вукчевић	1	—
Бео Гот. Вукчевић	1	—
Стојан Ил. Вукчевић	—	50
Тодор Ил. Вукчевић	—	50
Милиша Ил. Вукчевић	2	—
Перо Кељ. Вукчевић	1	—
Андрија В. Вукчевић	1	—
Никола В. Вукчевић	1	—
Јово Ник. Вукчевић	1	—
Иван Мар. Вукчевић	—	50
Новак Ђок. Шкимановић	2	—
Филип Рад. Вукчевић	1	—
Саво Ст. Вукчевић	1	—
Иво Ла. Вукчевић	2	—
Спасоје Мил. Вукчевић	2	—
Станко Шћеп. Вукчевић	1	—
Михаил Муј. Вукчевић	1	—
Иван Гиг. Вукчевић	2	—
Јово Мил. Вукчевић	1	—
Павић Пер. Вукчевић	2	—
Вучина Пер. Вукчевић	1	—
Стр. М. Бар. Илија Вукчевић	2	—
Радоје Ник. Вукчевић	2	—
Јован Жин. Вукчевић	1	—
Мило Јов. Вукчевић	1	—
Никола Мар. Вукчевић	1	—
Перо Мух. Вукчевић	1	—
Илија Кељ. Вукчевић	2	—
Никола Рад. Вукчевић	1	—
Митар Ша. Вукчевић	1	—
Широ Анд. Вукчевић	1	—
Спасоје Анд. Вукчевић	1	—
Матан Анд. Вукчевић	1	—
Саво Ђур. Вукчевић	—	50
Периша Јок. Вукчевић	2	—
Лука Ђур. Вукчевић	1	—
Марко Сав. Вукчевић	—	50
Вукато Бош. Вукчевић	2	—
Иво Стев. Вукчевић	—	50
Ристо Петр. Вукчевић	2	—
Јован Мар. Вукчевић	2	—
Лазар Ник. Вукчевић	—	50

Илија Мил. Вукчевић	1	50
Филип Пер. Вукчевић	1	—
Марко Иван. Вукчевић	1	—
Јован Пер. Вукчевић	1	50
Срдан Јов. Вукчевић	1	50
Иван Пер. Вукчевић	1	50
Перо Лук. Глобаревић	1	—
Мило Спас. Глобаревић	1	—
Лука Фил. Глобаревић	1	50
Милиша Мић. Глобаревић	1	—
Перо Стев. Глобаревић	1	—
Тодор Стев. Глобаревић	—	50
Јово Ник. Глобаревић	—	50
Марко Сим. Глобаревић	—	50
Мило Сте. Глобаревић	—	50
Илија Сим. Глобаревић	—	50
Митар Мил. Вукчевић	2	—
Јово Рад. Вукчевић	1	50
Марко Перов Вукчевић	1	50

Свега фиорина а. в. 230 20

Од првих приложника 8251 76

Укупна сума до данас 8481 96

(Наставиће се.)

РАЗНЕ БИЉЕНКЕ.

(Старица од 125 година у Мачви.)

Из Богатића нам јављају, да у селу Белотићу, у срезу мачванском, живи Старица, удова Стевана Боровића, из Метковића, негота срез. Старица прича, а и по њеном приповиједању питања је, да она има пуних 125 година. До сада се четири пута удавала, и од трећега мужа пок. Стевана Вујићина, бив из Белотића, има жива сина удовца Ђубоја, коме је 80 год. Она старица прилично још чује и разговјетно и јасно говори, само што ју је иза-
дао очин вид. Живи у највећој биједи и сиротињи, није само млијeko и једе кашу, од које јадница и живи. Дјевојком је од куће негда чула фамилије Јована Шумара, из села Дуваншта, која је фамилија већ изумрла и не постоји више у селу. Имала је 12 дјете, од које јој је жив син Ђубоје, као посљедње дјете. У њој нема више од 18—20 кила. Све папе знамените дане зна у главу, али ах перадо прича. Запета ријетка дубока старост!

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

ПАРИЗ, 12 јуна. — У првој министарској сједници вијећало се и изјави министарства, која ће се саопштити камари. На предлог Галифота министарски савет је одлучио да свргне њеке више офицере, због манифестација, који се не слажу са дисциплином.

БУКАРЕСТ, 13 јуна. — Парламент је отворен краљевском послаником, која конституира пријатељске односе са свијем државама, и нада се, да ће Ханка конференца умножити гаранције мира.

ПАРИЗ, 13 јуна. — Валдек-Русо послао је префектима окружицу, у којој вели, да је задатак владе, да брани републику, искључујући сваку парташност. Позивље их да му све достављају што тиче уздржања реда, а у случајевима потребе да и сами под своју одговорност брзо поступају. Галифет је разаслао окружицу генералима, већи им, да он одговара за њих, као што они лично одговарају за све што се односи на војску.

БЕЧ, 14 јуна. — Цар је сасвијем добро, само ће се још који дан причувати, па ће присуствовати предавању кнепа кардиналу Мисије.

ПАРИЗ, 15 јуна. — Владина изјава, прочитана у парламенту, гласи, да јој је задатак да енергично уздржи републиканске узталоже, те позивље у помоћ све републикане. Чишће поштвати све пресуде правде и бранити војску противу напада. Послије живе расправу, камара је примила дневни ред, који одобрава ту изјаву са 263 против 237 гласова. Сенат је гласовао повјерење влади са 187 против 25 гласова.

БУДАПЕШТА, 15 јуна. — Сабор је примио без измјене предлог царинарске уније са Аустријом.

ПЕГРОГРАД, 15 јуна. — Царица је родила Велику Кијашкицу, којој дато име Марија.

НИЦА, 15 јуна. — Италијански генерал Ђилета осуђен је на пет година тамнице и пет илада франака накнаде.

БЕЧ, 16 јуна. — Цар је примио аблегата, који му је предао папско писмо.

ПАРИЗ, 16 јуна. — У камари Дерулед је подио предлог о ревизији устава, којијем тежи да се замијени парламентарна република са народном републиком. Дерулед је тражи да се одма узме предлог у расправу. Валдек-Русо побијао је хитност. Многи су хтјели говорити, али нијесу могли од буке. Пресједник суспендовао сједницу, па кад се мир повратио, хитност је одбијена са 397 против 70 гласова.

РИМ, 17 јуна. — Пелу је подио у камари декрет о политичкијем извапредњем мјерама, кје оправдавају прецеденс, и предложено, да се преда комисији, која је проучити те мјере. Послије живе дискусије камара је усвојила владин предлог са 208 против 138 гласова.

БРИСЕЛ, 18 јуна. — Јучер и ономадне било је великијех пореда од стране опозиције због изборног пројекта. Демонстранти су бацали камење против полиције и ђерлер-марије. Војска и жандармерија су пуцале. Било је више рањенијех.

БРИСЕЛ, 18 јуна (у вечер) — Јучер су переди трајали до три уро јутрос. Жандармерија је више пута пуцала. Има 100 рањеника, од којих један већ умро.

БРИСЕЛ, 19 јуна. — У камари министар пресједник изјавио да влада жели намирено и да ће на томе радити. Уз живо одобравање досице и левиче сједница је одложена до сриједо. Левича се састала послје и саставила протокол на ком је утврдила, да треба уздржати све силе опозиције противу изборног пројекта. Послије скупа социјалистички посланик Вандервелд позвао је народ да се умри, говорећи да предстоји рјешење питања.

РЕНЕ, 19 јуна. — Узете су велике мјере да се обезбједи особа Драјфуса, који се чека на двије уре по поноћа.

Објава.

У Неђелу 20. Јуна ове године, потписата команда давати ће на јавном никанту:

1) Хљоб који ће бити потребит за Стојећу војску од 1. Августа текуће до 1. Августа идуће 1900 г.

2) Месо потребито од 1. Августа ове до 1. истога идуће 1900 год.

3) Орнз, панту, пасуљ, каву, цукар, уље слатко, маст, и т. д. исто од 1. Августа ове до 1. Августа идуће 1900 год.

Ко би желио никантирати, треба да приђе никанта, а за поједину од поменути три групе положи по: Двије стотине панолона кауције, било у готову новцу, било да подиосе судом потврђено увјерење на непокретно имање од толике вриједности.

Иканат ће се држати поменутог дана у Војеном стану на Цетињу од 3 до 6 ура пошће подне, а услови контрата могу се виђети у потписатој команди сваког дана послје 7. Јуна.

Цетиње, 3. Јуна 1899 год.

Број 386

Команда Стојеће Војске.

Објава.

Умољје се сваки онај који би што знавао о Андрији Висову Радуловићу из Руман, а који је изазад шест година у Бугарску отишао, да достави

(3—3)

КАНД. МИН. ПИ. ДЈЕЛА.

ОБЈАВА.

Министарство Финанције даваће петролије на лицитацију 20. Августа 1899.

Контрат ће се дати ономе који се за најнижу цијену обвезе набављати из иностранства петролије пречишћено најбоље и најпрве врсте у ламе и кашете нове и јаке, и предавати их пуне, здраве и у најбољем реду на мјеру — (децимал) — у државне магацине: Бар, Улицњ, Вир, Ријека, Подгорица, Цетиње, Његуше и Трахово.

Контрат ће се учинити за 30.000 кашета; — (да се предаду у течају од двије године, по потреби, — на означена мјеста, тако да не би нигда мањкавало петролије, ни на једно од појединих горе означених мјеста). —

Министарство тражиће од подузимача 600 наполеона кауције у готовом новцу.

Они који би жељели лиценцирати, морају се на горе означени дан пријавити у Канцеларију Министарства Финанције, ће ће се држати лицитација, — од 2 до 5 сати по подне; — донијет са собом кауцију и положит је у Министарство, најдаље 20. Августа 1899 г. до подна; иначе неће имати право лиценцирати.

Цетиње, 11. Јуна 1899. г.

Број 641.

Министарство Финанције.

Објава.

Спасоје Матов из Улицња пошао је назад пет година у Влашку одакле се својој жени прве године јављао. Ево већ четири да се о поменутоме ништа не зна, па молбу његове жене умољаје се сваки онај, који што о именованом Спасоју зна, да би доставио.

КАНД. МИН. ПИ. ДЈЕЛА.

ОБЈАВА.

Моју стару кућу на подна Цетињу у великој главној улици, са тезом и великом бангом продајем у року до 1. Септембра ове године.

Ко понуди највећу цијену томе ће се ово имање уступити

И. Радичевић.

Број 49 (3—6)